REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birourĭ de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă 2 fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 106. Brașov, Vinerĭ 12 (25) Maiŭ. 1900.

O cestiune ardentă.

Una din cestiunile, a căreia soluțiune se impune tot mai urgent, este cestiunea, décă afară de partidele maghiare, trebue să se recunóscă și esistența de partide naționaliste în statul poliglot ungar, orĭ nu.

Firesce, că întrebarea acésta nu se lanséză din partea naționalităților, ci chiar din sînul șovinismului dominant, care până acum a și respuns la ea negativ. In fruntea șoviniștilor, carĭ strigă *„non possumus“* de câte orĭ vine vorba de îndreptățirea naționalităților nemaghiare de a se folosi pe deplin de aceleașĭ drepturĭ constituționale ca și naționalitatea maghiară, scim, că se află clica lui Banffy.

Organul acestei clice a fost acela, care a dat mai întâiŭ alarmă, când s'a vorbit despre constituirea clubului deputaților săsescĭ din dietă, strigând, că nu póte fi permisă organisarea naționalistă în dietă. S'a constatat în urmă, că acea constituire a clubului săsesc se făcuse deja la 1898, pe când încă s'afla Banffy la putere, dér a fost ținută mai mult secret. Înse ce folos, că esistă un așa dis club al partidei săsescĭ în dietă compus din nóue deputațĭ, carĭ au programul lor și s'au constituit pe basa aceluia ca partid, décă nimenĭ nu scie și n'aude de el și décă numai din an în an se găsesce câte o cevă despre el în dările de sémă a-le câte unui deputat sas, ce se publică prin foile săsescĭ?

Cam tot la o asemenea conclusiune ajunge și „Kronstädter Zeitung“ într'un articul, în care se jăluesce, că clubul săsesc dietal n'a putut'o duce până acuma nicĭ așa departe, ca să aibă măcar un singur representant în multele comisiunĭ ale camerei.

Spune amintita fóiă, că se svonise în cercurile săsescĭ, că guvernul ar fi pus în perspectivă deputaților sașĭ representarea lor în comisiunĭ. Intr'aceea înse se făcură alegerile și în comisiunĭ și în delegațiunĭ, ér despre alegerea vr'unui Sas, nicĭ pomenire. Nu-i place, că deputații sașĭ n'au protestat contra unei astfel de desconsiderărĭ. Ce gălăgiă n'a făcut partida lui Ugron, pentru că au lăsat pe acesta afară? Câtă energiă n'a desfășurat? Dér diarul săsesc recunósce de altă parte, că alta este posițiunea celor nouě deputațĭ din clubul săsesc și că motivele, pentru carĭ au fost striviți la părete sunt cu totul altele: șovinismul nu vrea să le recunóscă nicĭ lor dreptul de a se constitui în partidă națională săsécă.

Și în punctul acesta șovinismul este consecuent în pornirile luĭ despotice, ilegale și neconstituționale, mai consecuent chiar decât cum sunt deputații sașĭ în apărarea posiției lor de drept față cu el.

Nu demult falanga mamelucilor guvernamentalĭ din Lugoș a revenit la fanatica și rabulistica interpretare banffystă a §-lui din legea naționalităților, pentru a motiva refusul de a recunósce dreptul de esistență a partidului național român.

Asupra acelei interpretărĭ absurde vorbesce și amintita fóiă, și firesce, că o respinge. Luând în apĕrare individualitatea națională a poporului săsesc, constată, că naționalitatea Sașilor este recunoscută de către corpurile leguitóre prin mai multe legĭ, și că pe câtă vreme dieta nu va denega, „printr'un act deosebit“, Sașilor dreptul de a se organisa politicesce, ei sunt legal îndreptățițĭ așĭ face programe politice, a se organisa în țéră și în dietă ca partid și a pretinde tóte acele drepturĭ, ce li-se dau celorlalte partide.

Aicĭ fóia brașovénă merge prea departe. Ii atribue legislațiunii un drept, care nu-'l are și nu l'a avut nicĭ-odată. Dreptul de a se organisa politicesce este inherent libertății constituționale, așa încât nicĭ nu se póte cugeta, că corpurile representative basate în constituțiune ar puté printr'un act deosebit să despóie o parte însemnată a poporațiunii, o naționalitate întrégă, de dreptul de a se organisa politicesce ca partid, și acésta abstrăgând dela drepturile generale ale omului.

Tótă cestiunea se reduce dér la o cestiune de volnicie și de forță brutală. Dreptul nu se pote nega, el este cum am dis, inherent libertății constituționale și nu póte esista constituționalism într'un stat, unde treĭ din patru părțĭ ale poporațiunei sunt frustrate și despoiate de dreptul de a se organisa în partide naționaliste pe basa comuniunii de sânge, de cultură, de obiceiurĭ și de istoriă.

Dér cestiunea acésta este prea mare și prea gravă, decât ca să pótă fi resolvată fiă și numai în parte de către o singură naționalitate, orĭ chiar de către clubul celor nouě deputațĭ sașĭ din dietă. Șovinismul unguresc și a luat în anii din urmă o cutezare prea mare, vĕdĕnd desbinate și slăbite în interiorul lor elementele, ce în unire sunt chemate a respinge obraznicul și sceleratul atentat la dreptul lor de esistență națională.

Nu mai este de lipsă să spunem, că nicĭ nu se va pute resolva în mod mulțămitor cestiunea despre care vorbim, decât numai printr'o acțiune seriósă concentrică a celor amenințațĭ, dintre carĭ, precum înșĭ-șĭ recunosc, nu sunt esclușĭ nicĭ Sașii.

Consistorul plenar al archidiecesei române gr. or., a fost convocat pe Lunĭ în 8 (21) Maiu, la ședință plenară. Afară de membrii din Sibiiu, carĭ au participat la ședință în număr complet, au luat parte dintre membrii esternĭ asesorii: Galacteon Șagău, Vasilie Voina protopop, și Arseniu Vlaicu. Despre decursul ședinței „Telegr. Român“, scrie între altele:

„In decursul ședintei festive au depus jurămĕntul solemn membrii noi ai consistoriului: Parteniu Cosma și Arseniu Vlaicu; a fost reales referent în senatul epitropesc protopresbiterul Nicolau Ivan; referent școlar profesorul Dr. Daniil P. Barcian, ér senatul epitropesc a reales de cassar al fondurilor pe asesorul Panteleon Lucuța, căpitan în retragere. S'au luat măsurĭ pentru publicarea concluselor sinodalĭ și pentru punerea în lucrare a conclusului referitor la promovarea vicariului nostru întru archiereu, dotația protopopilor, arondarea protopopiatelor, zidirea catedralei, elaborarea unui regulament pentru referatele din consistoriu și s'a aprobat alegerea Eforiei scolare din Brașov, ér alte concluse sinodale s'au transmis în competința diferitelor senate.

După ședință a întrunit I. Prea Sfințitul archiepiscop la ospitala masă pe toțĭ asesorii consistorialĭ. Decursul prândului a fost tot atât de sărbătoresc ca și însășĭ ședința oficiósă....

Din delegațiunĭ.

Subcomisiunea pentru budget a delegațiunei austriace a ținut alaltăerĭ ședință, desbătĕnd asupra budgetului armatei. Toțĭ miniștrii comunĭ erau de față. Inainte de a trece la obiectul dilei ordinea dilei, s'a cetit raportul asupra budgetului *ministerului de esterne*, care a și fost primit. In partea luĭ generală, raportul este un ecou la espunerea ministrului Goluchowski asupra situațiunei politice generale. Face amintire despre întrevederea dela Berlin, care este o dovadă strălucită a susținerii triplei alianțe și în fine esprimă deplină încredere ministrului comun de esterne pentru susținerea păcii și pentru promovarea conscientă a intereselor economice ale monarchiei.

A urmat desbaterea asupra *budgetului armatei*. Dintre delegațĭ cel care a vorbit mai franc a fost Cehul *Slama*. El dise, că deși situația economică și financiară a monarchiei este rea, totușĭ an de an se sporesc cheltuelile cu armata. Aceste cheltuelĭ se votéză în delegațiunĭ, carĭ în ochii poporului nu mai sunt privite, decât de nisce mașinĭ de votarea miliónelor.

Slama atrage atențiunea subcomisiunei asupra tendinței, ce s'a manifestat în delegațiunea ungară de a face favorurĭ industriei maghiare în liferările pentru armată, în paguba Austriei.

Polonul *Koslowski* face apel la Germanĭ pentru pacea națională; apoi ridică esccepțiunĭ contra budgetului. — Dr. *Pergelt* doresce, ca soldații de carĭ nu e lipsă absolută în armată, să fiă dimișĭ acasă la lucrul câmpului. Privitor la pacea națională accentuată de antevorbitor, Pergelt își esprimă mirarea, de ce Koslowski n'a stat înainte cu acest apel în „Reichsrath“, locul cel mai potrivit pentru discusiunea dorințelor de felul acesta.

In rĕspunsul sĕu ministru *Krieghammer* a evitat să atingă cestiunĭ politice, el se mărgini la afacerĭ curat militare. A repetat declarațiile, ce le-a făcut c'o di înainte în ședința comisiunei și la urmă s'a pronunțat contra stagiului obligător pe doi anĭ.

Ședințele plenare ale delegațiunilor se vor începe mâne, Vinerĭ.

Rutenisarea școlelor bucovinene.

Sub acest titlu d-l C. Hurmuzachi comunică în „Rom. Jună“ de adĭ următórele:

Abia au trecut treĭ săptĕmânĭ după încheierea pactului deputaților românĭ, și érășĭ începe campania în contra școlilor române, și cu mai multă vehemență decât orĭ și când.

Inainte de câte-va dile s'a înființat o școlă ruteană cu patru clase în satul mixt *Milisanțĭ* și astădĭ 16 Maiŭ ne vestesce „Czernowitzer Zeitung“ *eliminarea limbei de propunere române din școla din Mihalcea și introducerea celei rutene ca limba de propunere esclusivă.*

Acésta însémnă o lovitură grozavă. Comuna Mihalcea are la 3000 de locuitorĭ, cea mai mare parte Românĭ, carĭ toțĭ sciu și rutenesce, comuna e aședată într'o posiție de tot importantă: între districtul deplin rutenisat al Stănescilor și cel al Siretului, care e pe cale de rutenisare. Décă pică Mihalcea, atuncĭ va pica în scurt timp și Cuciurul-mare cu 9000 locuitorĭ și rutenismul va ajunge în centrul țerei până în șesul Rădăuților.

Școla până astădĭ română și ruténă e sprijinită *sub condiția, că va fi numai română prin venitul unui legat donat de familia boerésca de Buchenthal.*

Acéstă școlă este a 19-a, care se rutenisézä în anii din urmă, și așa *se pierde generația tînĕră română.*

Ce dic acum deputații? Trebue să tacă, și așa *progreséză desnaționalisarea poporului nostru în deplină liniște și pace.*

In jumĕtatea de secol vom avé póte încă inspector școlar român cu un salariu frumos, înse nu vom avé școlĭ, nu vom avé popor român.

Școla din Mihalcea d. e. acum nu cade în cercul de competență al noului inspector român, ci a celui rutean, care va fi de-asemenea independent și încă un agitator cunoscut: Omelian Popovicz.

Spune apoi, că e trist, că sórtea Românilor bucovinenĭ e dată pe mânile actualilor deputațĭ și încheie așa:

Ce ne folosesce un inspector, décă nu s'a îngrijit de sórtea *școlilor*. Am presupus, că se va cere *reintroducerea* limbei române în cele 17 școlĭ de unde a fost scósă, și acum vedem, că se mai adaugă o comună după alta, din care se scóte limba română.

Pacea e încheiată, *sistemul înse continuă*, mai cinic și mai pronunțat, decât orĭ și când.

O mișcare în contra „pangermanismului“.

Vitejii „patrioțĭ“ dela Clușiŭ nu sunt îndestulițĭ cu luptele contra fantomelor „daco-românismului“ și „pan-slavismului“, ci au pus acum la cale și o mișcare în contra „pangermanismului“.

In clubul profesorilor din Clușiŭ, unul din membri, Octaviu Hangay, a ținut dilele acestea o conferență, vorbind despre „tendințele pangermanismului“. In legătură cu acésta, comitetul clubului profesoral a adus acum următórea hotărîre:

„1) Din sînul clubului profesoral din Clușiŭ să se pornéscă o mișcare pentru o energică controlare și împedecare a orĭ-ce activitate pangermană, pe teritoriul patriei nóstre și în orĭ-ce direcțiune.

„2) Clubul din Clușiŭ printr'o circulară să pună în vederea celorlalte clubur profesorale din țéră și să atragă și atențiunea „kulturegyleturilor“ asupra acțiunei pangermane, ce s'a strĕcurat pe teritoriul patriei și asupra scrierilor volante maghiaro-fage, ce se află prin librării, casine și societățĭ.

„3) Sĕ se alégă din sînul clubului profesoral 4—5 membri, carĭ sĕ urmărĕscă cu atențiune neîntreruptă acțiunea literară și diaristică pangermană și în contra doctrinelor false ale acestei acțiunĭ sĕ lucreze pe față.

„4) Clubul află de lipsă, ca publicul maghiar sĕ fie informat prin prelegerĭ și publicațiunĭ despre activitatea fățișă și ascunsă a reuniunilor pangermane".

Se vede, că pe șoviniștii dela Clujiŭ i-a ajuns pofta sĕ-șĭ mai facă puțin reclam cu „patriotismul" lor și de aceea au ținut sĕ găsĕscă un nou „pericul", de care aceste „sentinele" dela Clujiŭ țin sĕ apere „patria maghiară".

Cronica externă.

Parlamentul frances a fost deschis în 22 Maiŭ n. Indată după deschidere s'a pus în discuțiune stabilirea ordinei în care au sĕ se desbată interpelațiunile date în sesiunea trecută. La acésta s'au mai adaus și interpelațiunile anunțate asupra politicei generale a guvernului, cu privire la care ministru-președinte *Waldeck Rousseau* a declarat, că primesce sĕ fiă desbătute imediat.

Urmând discusiunea, socialistul *Gonzy* întrébă, ce fel de reforme plănuesce guvernul și ce mĕsurĭ are de gând sĕ ia în apĕrarea instituțiunilor republicane. — *Cassagnac* atacă vehement ministeriul, dér declară, că nu doresce căderea lui, fiind-că guvernul actual instrăinéză prin politica sa țéra de regimul republican — Ministru președinte *Waldeck-Rousseau* spune, că resultatul alegilor comunale însemnéză victoria politicei guvernului. Spune in ce chip voesce sĕ-șĭ împliuéscă pe viitor datorința i adauge, că anumite elemente au înțeles bine cum sĕ creeze greutățĭ nouĕ și cum sĕ aplice în contra republicanilor certa, care timp atât de îndelungat a ținut Francia sfășiată în două tabere. In urma acésta guvernul a urmat șoptei interne mai bune, de a grația pe Dreyfus și de a lua prin grațiarea acésta sarcina încheiereĭ epocei proceselor și pedepselor. S'au făcut încercărĭ, ca lucrurile acestea sĕ fiă scormonite din nou; ministeriul însĕ e decis a susține liniștea deplină. — Cere dela cameră o lege, care sĕ apere pe președintele Republicei contra calumniatorilor, cere o lege socială, care sĕ oprĕscă „mânei mórte" de a cresce în scopul estradării secretelor armatei altor puterĭ străine.

In fine ia cuvêntul și ministru de rĕsboiu *Galiffet*, declarând, că *afacerea Dreyfus e definitiv încheiată.* — După acestea camera primesce cu 457 contra 78 voturĭ completarea ordinei de di, care provócă guvernul *sĕ ia posiția contra tuturor încercărilor de a fi reînviată afacerea Dreyfus.*

Căderea legii Heintze. Din *Berlin* se anunță, că așa numita *lex Heintze* a cădut în urma propunerii primită cu unanimitate, de a fi luat dela ordinea dilei proiectul referitor la acésta lege. In locul legii Heintze s'a făcut un proiect de compromis, pe care partidele din „Reichstag" l'au și primit în conferențele lor, în forma, ca din legea Heintze sĕ fiă eliminat paragraful referitor la teatru. Acésta s'a și întâmplat, ba și din articolul referitor la artă n'a rĕmas decât urmatorul pasagiŭ: „Cel ce vinde sĕu ofere pentru banĭ cărțĭ, tablourĭ sĕu statue, carĭ fără de a fi imorale, vatĕmă adênc pudórea, și le vênd tinerilor mai jos de 16 anĭ, se pedepsesc cu inchisóre până la 6 lunĭ sĕu cu amendă până la 600 mărcĭ". Centrul din parlament a fost nevoit în cele din urmă sĕ abandoneze obstrucțiunea. In forma arătată mai sus proiectul a fost primit în prima, a doua și a treia cetire.

SCIRILE DILEI.

— 11 (24) Maiŭ.

Cualificațiunea notarilor de cerc și comunalĭ. Ministrul-președinte Szell va presenta camerei în proximele dile proiectul de lege privitor la cualificațiunea notarilor de cerc și comunalĭ. Scirile, după carĭ dispozițiunile acestui proiect s'ar referi și la acei notarĭ diplomațĭ, carĭ sunt deja în oficiu nu sunt adevĕrate. Acești notarĭ nu vor trebui sĕ asculte cursul administrativ și nicĭ sĕ depună esamen nou. Cursurile de învĕțĕmânt administrative, ce se vor deschide după aducerea proiectatei legĭ, au menirea, ca individii tinerĭ, carĭ vor sĕ se prepare pentru cariera de notarĭ comunalĭ sĕu de cerc, ce încă n'au depus esamenul, sĕ capete diplomă valabilă pentru tótă țéra, deórece până acum diplomele de notarĭ numai în acele comitate aveau valóre, unde respectivii au făcut esamenul. De aci înainte comisiunile de esaminare comitatense se vor sista și în locul lor se vor deschide 8—10 cursurĭ administrative sĕu notariale în diferite părțĭ ale țĕrei și la aceste cursurĭ candidațiĭ vor primi apoi diplome pentru țéra întrégă și nu numai pentru câte un comitat.

Fabrică de celulosă în Făgăraș. Ministrul unguresc de comerciŭ, după informațiunile foilor maghiare, stă în tratărĭ cu mai mulțĭ antreprenorĭ din străinătate, cu deosebire din Austria, Germania, Olanda, Belgia și Anglia, cu scopul, ca pe lângă anumite favorurĭ din partea statului, aceștia sĕ înființeze fabricĭ în Ungaria. Tratările au și ajuns, se dice, la resultate positive cu mai mulțĭ antreprenorĭ. Dintre vre-o 17 fabricĭ. Pentru Ardeal e proiectată o singură fabrică de celulosă la Făgăraș, ce are s'o înființeze un consorțiu german, în a cărui frunte stă o bancă din Berlin, cu un capital de trei milióne coróne. Celelalte fabricĭ vor fi tóte în Ungaria, cele mai multe din ele vor fi fabricĭ de țesut.

Lăcustele în Dobrogea. O scire gravă s'a primit la ministerul român de domenii. In insula *Sf. George din Dobrogea s'au ivit lăcustele.* Sunt temerĭ, că lăcustele vor inunda întréga Dobroge. La ministerul de domenii a fost convocat de urgență consiliul zootechnic pentru a lua în discuțiă casul acesta și a avisa asupra mijlócelor de stârpire acestor insecte rĕu-făcĕtóre.

Cancelariă de advocat. D-l advocat Ioan *Lengeru* face cunoscut, că strămutându-se érăși cu domiciliul permanent în Brașov, își va continua aicĭ praxa sa de advocat. D-sa este bine cunoscut în Brașov și în tot comitatul nostru din îndelungata sa activitate de mai înainte, precum și ca fost advocat comitatens (fiscal). Atragem decĭ atențiunea publicului român asupra însciințării d-lui advocat Lengeru din numĕrul present.

Cestiunea de capelan în Bistrița. Parochianii românĭ gr. cat. din Bistrița, al căror numĕr trece peste 3000, mai ținêndu-se de acea parochiă și cincĭ filie printre Sașĭ, au hotărît încă în anul trecut prin comitetul lor parochial sistemisarea unui post de capelan. Conclusul a fost trimis Consistoriului din Gherla pentru aprobare și pentru publicarea de concurs, dér — după cum se spune într'o plângere a unui parochian din Bistrița publicată în „Tribuna" — deși atât comitetul bisericesc, cât și Consistorul diecesan au fost solicitațĭ din partea mai multor parochianĭ, totuși pașii de lipsă pentru resolvarea cestiunei nu s'au făcut. Episcopul dela Gherla s'ar fi esprimat, că afacerea pentru aceea întârdiă, fiind-că în întrégă diecesa nu află o persónă potrivită pentru Bistrița. Amintitul parochian declară la asta, că sunt și alte diecese și archidiecesă în patria nóstră, în carĭ s'ar puté găsi un capelan pentru Bistrița. Poporul român din Bistrița în frunte cu o mulțime de ómenĭ învĕțațĭ, nu vor aștepta până când episcopul „va găsi un preot crescut în spirit gherlenesc după chipul și asĕmĕnarea Măriei Sale", ci lor le trebue un capelan, „care sĕ dispună de cea mai înaltă cultură preoțéscă, încât nu numai în biserică, ci și afară de biserică, în tóte afacerile economice și sociale sĕ-i pótă representa față cu tóte națiunile conlocuitóre". In fine stărue parochianul din vorbă, ca episcopul sĕ publice cât mai curênd concurs și alegerea capelanului s'o încredințeze comitetului din Bistrița, punênd în vedere pentru casul contrar eventualitatea unor urmărĭ fórte periculóse, ca cele petrecute anii trecuțĭ la Feldru.

Stipendii pentru școla agronomică din Mănăștur. Direcțiunea școlei agronomice din Mănăștur (Kolozs-Monostor) a publicat concurs pentru 7 locurĭ libere (stipendiate) pe anul școlar 1900—1901, reservate în prima liniă pe séma elevilor, carĭ vor intra în cursul prim. Aceste locurĭ se vor da esclusiv elevilor sĕracĭ născuțĭ în Transilvania și părțile adnexe (fostele comitate Crasna, Solnocul-de-mijloc, Zarand și Chiorul). Stipendiul constă din: provisiune completă, locuință în institut, încăldit, luminat, haine de pat gratis și spălarea lor, și în cas de bólă îngrijirea medicală gratuită. La petițiunĭ sunt a se alătura: testimoniu școlar despre absolvarea a 6 clase gimnasiale, reale, civile orĭ absolutor dela vre-o școlă (academie) comercială; carte de botez spre dovedirea nascerii și etății de 16 anĭ împliniți, atestat de paupertate (vidimat de fisolgăbirĕu orĭ de căpitanul poliției); atestat medical despre construcția corporală sănĕtósă și despre vaccinare; declarațiunea părinților orĭ tutorului, că vor solvi taxele în sumă de 83 cor. și se vor îngriji de îmbrăcămintea și rechisitele școlare ale petentului. Afară de acestea trebue făcute evidente în petițiune: ubicațiunea petentului, starea civilă a părinților, numĕrul și etatea fraților, și că orfan e petentul, sĕu nu? Petițiunile astfel instruite și adresate ministrului de agricultură, sunt a se înainta direcțiunei școlei agronomice în Mănăștur (Kolozs-Monostor) cel mult până la 15 Iulie st. n. Se primesc și elevi cu locuința afară din institut, pentru carĭ terminul de înscriere e 1—8 Octomvre.

Magazinul ministerului de domenii. Ministerul de domenii în vederea deschiderii magazinului acestui minister, magazin ce va fi pe calea Victoriei, în Bucuresci, și în care are sĕ se vêndă produsele pepinierelor, a trimis circulare tuturor firmelor model, prin care le dă instrucțiunĭ asupra modului cum se vor trimite magazinului fructele și legumele, precum și vinurile române. De către ministerul de domenii se va ține un registru de tóte produsele fermelor, carĭ se vor trimite magazinului domeniilor, pentru a puté face un control mai riguros. Magasinul s'a deschis erĭ în 10 Maiŭ.

Asociațiune de credit industrială în Brașov. Ni-se comunică următórele dela Camera comercială din loc: Direcțiunea Asociației de credit centrale din Budapesta înființată pe basa art. XXIII din 1898 asupra Asociațiunilor de credit economice și industriale a dat de scire Camerei comerciale din Brașov, că voesce sĕ înființeze în Brașov pentru toțĭ industriașii o Asociațiune de credit industrială comună și a rugat'o sĕ conchеme spre scopul acesta Duminecă în 27 l. c. la 3 óre d. a. pe toțĭ industriașii din Brașov la o conferență, care se va ține în sala din casa sfatului și în care va da deslușirĭ trimisul asociației din Budapesta în limba maghiară și germană.

Fabrică nouă în Iași. D-l Eduard Ghica, proprietar mare și agricultor, a obținut dela stat concesiunea de-a înființa lângă abatorul din Iași o fabrică de conserve alimentară de carne sistem modern,

FOILETONUL „GAZ. TRANS".

Mareșalul Suvorov.

— Urmare. —

Campania, ce a purtat'o Suvorov în Italia, i-a adus rangul de principe și predicatul italisky. La țĕrmurile rîului Adda, el a silit pe Moreau sĕ se retragă. Lângă Trebbia el a bătut pe Macdonald, la Novi a învins și a omorît pe tinĕrul Joubert. De-odată însĕ primi ordinul de a trece din Italia de sus prin Helveția, ca sĕ se reunéscă cu corpul rusesc comandat de generalul Korssacoff și a înlocuit pe austriacĭ, carĭ sub archiducele Carol plecară în Germania. Acésta a fost admirabila sa trecere peste St.-Gotthart, care se póte pune alăturĭ cu renumitele espedițiĭ istorice, cum a fost aceea a lui Alexandru cel Mare, a celor 10,000 ai lui Xenophon și acele ale lui Napoleon. Stând continuu în atingere cu inimicul, el străbătù cu cei 20,000 ómenĭ ai sĕi prin trecĕtorĭ și prăpastiĭ, până sus la podul dracului, având mai înainte o gróznică luptă la peștera din Urn, apoi se scoborî în valea Muotta. Aicĭ află, că Korssacoff a fost bătut și că Massena cu 60,000 ómenĭ aștéptă oștirea sa. Dér trebuia sĕ străbată. Cea mai mare parte a trupelor sale se prăpădise. Aprópe toțĭ caii, tóte tunurile și tóte bagagele sale erau perdute, carĭ îi mai rĕmaseră îi urmau cu curagiŭ și cu încredere în eroismul sĕu neînvingibil. Deși nededațĭ cu clima și crescuțĭ la șes, ostașii sĕi făceau minunĭ, suportând tóte, ploi și ninsóre, fóme și sete și urcând în haine rupte și desculțĭ vêrfurile Alpilor. Tot mai sus trebuiau sĕ urce; după un colos de munte venia altul și mai mare. Se părea, că nu mai au sfêrșit torentele de munte și prăpăstiile din mica Elveției. Sute de ostașĭ cădeau la pămênt obosițĭ, înghețațĭ și flămândițĭ. In cele din urmă cei ce rĕmaseră téferĭ ajunseră la o înălțime de șépte mii de urme, la ospiciul pentru străinĭ al Capucinilor.

Nu-i aștepta însĕ aicĭ o pacinică ospĕtare, ci mórtea întindea acestor ultimĭ eroi brațele ei. Indĕrĕtul stâncilor și al pietrilor pândea inimicul, din munțĭ rĕsunau împușcăturĭ, aprópe fiă-care detunătură stingea viața unui ostaș rus. Zăpada se înroșise de sânge. Era pe înserate. Sórele, părea că vrea sĕ-șĭ ascundă fața dinaintea spectacolului teribilului măcel. Atuncĭ Suvorov își ridică ochii sĕi rugătorĭ spre cerĭŭ și spre sórele, ce apunea. Nu voia sĕ dispară fără de a fi vĕdut victoria sĕu mórtea sa. Și el conduse rĕmășițele bravilor sĕi la ultima luptă și la victoriă...

Acum rĕsbi în Bavaria, aicĭ a aflat, că Țarul pentru vitejia sa l'a numit generalissim peste tóte armatele rusescĭ. Țarul Pavel își perdù însĕ voia de a mai continua rĕsboiul și rechiemă pe Suvorov. Incă pe drum, la reîntórcere, 'i-s'a dat de scire, că érăși e cădut în disgrația Țarului, își făcuse datoria, acum putea sĕ mérgă.

Ostenit și bolnav sosi bĕtrânul general la Petersburg și aicĭ în 18 Maiŭ 1800 a murit adênc întristat și amărît. Recunoscință dela casa Romanoff.

Abia s'a urcat însĕ pe tron următorul Țar Alexandru și a și căutat de a repara nerecunoscința tatălui sĕu; el ridică eroului pe Câmpul lui Marte în Petersburg o statuă colosală.

Suvorov era omul grabnicelor hotărîrĭ. El își făcea un plan și de-odată căuta sĕ-l și esecute. Décă recunoscea un lucru ca bun și voia sĕ-l ducă în împlinire, nu cunoscea nicĭ o cruțare a subordinaților sĕi, nicĭ a persónei sale proprie. Ca și favoritul Catarinei, Potemkin, așa se distingea și acest protegeat al împĕrătesei între ómenii marĭ ai timpului sĕu prin deosebitele sale particularitățĭ. El era, cum l'a numit lordul Clinton, o hieroglifă.

Potemkin și Suvorov voiau sĕ fiă amêndoi neîntrecuțĭ în lume. Nu voiau sĕ sémene nicĭ unui alt om; amêndoi se siliau sĕ apară iutot-déuna originalĭ. Pe când însĕ Suvorov arăta laturĭ bune, pofta de originalitate a lui Potemkin se arătă numai în semne rele. Suvorov n'a fost nicĭodată lacom; Potemkin a adunat averĭ imense.

Cea mai capitală plăcere a lui Potemkin era, ca zăcênd pe o canapea, sĕ-șĭ arunce și sĕ facă sĕ salte dintr'o mână într'alta juvaerele sale. El dicea atuncĭ, cĕ se jócă de-a cataractul. La un prând, ce l'a dat amorezei sale, princesei Dolgoru-

pentru armată şi export. Acéstă fabrică va contribui a schimba sistemul de cultură în România, a restrânge cultura cerealelor şi a da o mare desvoltare crescerei vitelor. Aceste conserve vor avé debuşeul cel mai mare în Belgia, Olanda şi Germania.

Fratricidiul dela Sătmar. Alaltăerĭ, în 22 Maiŭ, s'a început înaintea curţii cu juraţĭ din Sătmar pertractarea sensaţionalului proces intentat autorilor crimei îngrozitóre, ce se sĕvîrşise astă-tómnă în comuna Kakszentmárton. Autorii crimei sunt doi fraţĭ, nemeşĭ unguresci, carĭ făceau parte din societatea alésă a Maghiarilor, fiind ómenĭ bogaţĭ şi cu mare trecere, dér carĭ şĭ-au risipit averea, întrând în marĭ datorii. Unul din ei, Papp Bela, fost locotenent de husarĭ în reservă, voì sĕ curme viaţa unui frate mai mic al sĕu, cu numele Zoltan, care era student de cl. VII gimnasială şi avea etatea de 17 anĭ. Indemn la acéstă oribilă crimă îi dete lăcomia de avere. Ii dete odată otravă, dér planul nu i-a succes şi atuncĭ a chiămat în ajutor pe fratele sĕu Papp Zoltan; acesta a şi primit invitarea, dér nicĭ lui nu i-a succes planul. Mai multe sĕptĕmânĭ s'au tot sfătuit împreună aceştĭ fraţĭ monstri, cum şi prin cine ar puté omorî pe fratele lor de al treilea. Promiseră banĭ şi unuia şi altuia, până când în urmă găsiră pe un păstor al lui Papp Bela, cu numele Zsoldics M., pe care îl înduplecară cu banĭ şi ameninţărĭ sĕ sĕvîrşéscă omorul. Fiind învitat, tînĕrul Papp Elemér plecà astă-tómnă din Sătmar la fratele sĕu în Kakszentmarton. Pe drum fù atacat de ucigaşul cumpărat Zsoldics, care-i stînse viaţa prin douĕ împuşcăturĭ, apoi a fugit. Papp Bela, curios de-a vedé isprava făcută de Zoldics, a plecat cu trăsura în acea parte. Când caii la o margine a drumului de ţéră deteră cu ochii de cadavru, se spăriară şi începură sĕ sară în patru picióre. „Un cadavru se află lângă şanţ!“ ḑise vizitiul. — „Mână mai departe!“ poruncì Papp Bela, care acum scia, că Zsoldics şĭ-a împlinit problema. Apoi se duse la Sătmar şi acolo rĕspândì vestea, că fratele sĕu mai mic s'a sinucis. Incepură a-se face cercetările, fiind ambi fraţĭ mai marĭ bănuiţĭ, că ei au făcut sfîrşit lui Elemer, pentru-ca sĕ pună mâna pe averea lui. La pertractarea, începută alaltăerĭ, Zsoldics în mod cinic şĭ-a recunoscut fapta, dér nicĭ un semn de părere de rĕu n'a arătat. Nicĭ Papp Bela n'a negat, ci s'a silit numai sĕ presente pe fratele sĕu Papp Zoltan ca autor intelectual al crimei, ér acesta la rĕndul séu acusă pe Bela. Pertractarea continuă.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Am semnalat erĭ, că după informaţiunile lui „*Times*“ preşedintele Transvaalului, *Krüger*, n'a cerut pace dela Anglia. Se vede aşa-dér, că Krüger n'a voit sĕ se espună şi a doua óră unui refus brusc din partea guvernului engles, ci voesce mai bine a continua lupta până în cele din urmă.

Burii sunt gata sĕ vadă căḑĕnd şi *Petroria* şi *Johannesburg*. Asta se deduce din faptul, că Pretoria începe sĕ fiă părăsită de locuitorii, carĭ nu stau sub arme. Mare parte a locuitorilor capitalei se refugiază în Lydenburg, oraş situat în partea nord-ostică a Transvaalului. Lydenburg e încunjurat de jur împrejur de munţĭ uriaşĭ. Aicĭ se pare că vor Burii sĕ opună lui Roberts ultima resistenţă.

In 21 Maiu s'a ţinut în Pretoria, sub cerul liber, o adunare de popor în care cei presenţĭ s'au sfătuit, ce sĕ se întêmple la cas când Englesii ar asedia Pretoria. Adunarea a ales un comitet, care va trebui sĕ se îngrijéscă de siguranţa femeilor şi copiilor. Tot odată consulul olandes a fost provocat sĕ sfătuéscă guvernuluĭ sĕu de a se îngriji de mĕsurĭ suficiente pentru scutul şi ocrotirea supuşilor olandesĭ.

*

După scirile telegrafice din Washington, deputaţiunea bură a fost primită alaltăerĭ de secretarul de stat *Hay* în oficiul ministeriului de esterne, unde a convorbit cu ea timp mai îndelungat. După recepţiune secretarul de stat *Hay* s'a dus imediat la Casa Albă, unde a raportat preşedintelui *Mac Kinley* asupra amĕnuntelor convorbirii cu delegaţiunea. Indată după acésta Hay a dat de scire deputaţiunei, că cu considerare la art. III. şi V. din convenţiunea dela Haga, procederea mai departe a Statelor-Unite în împrejurările actuale *n'ar fi recomandabilă*; Statele-Unite vor păstra neutralitatea.

După amiaḑĭ deputaţiunea a fost primită de preşedintele *Mac Kinley*. Primirea n'a fost oficială. Membrii delegaţiunei au arătat scopul misiunei lor, esprimând însĕ presupunerea, că după convingerile, ce le-au primit cu ocasia visitei dela secretarul de stat Hay, Statele-Unite nu pot sĕ intervină. *Mac Kinley* i-a întărit în acésta presupunere şi a observat, că el nu de mult a oferit Angliei bunele sale servicii. A făcut'o acésta în speranţa, că se va puté pune capĕt rĕsboiului, însĕ *ofertul lui n'a fost primit de Anglia.* Statele-Unite nu pot sĕ facă mai mult.

Delegaţii burĭ au rĕspuns, că-i umple de mulţumire convingerea, că în Statele-Unite Burii au amicĭ sincerĭ.

Dela Academia Română.

Concursurĭ pentru premii.

— Fine. —

XIV. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1902* celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra subiectului: „Domnia lui Stefan-cel-Mare“. Terminul presentării manuscriptelor la concurs este până la 1 Septemvre 1901.

XV. *Premiul G. San-Marin*, în sumă de 2.000 Lei, dimpreună cu procentele acestui fond până la acordarea premiului (decis. 6 Martie 1895), se va decerne în sesiunea generală din anul *1902* celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra subiectului: „Consideraţiunĭ asupra comerciului României cu ţĕrile strĕine atât la Orient, cât şi la Occident, începĕnd cu secolul XVI până în anii din urmă“. Terminul 1 Septemvre 1901.

XVI. *Premiul Statului Lazăr*, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1903* pentru subiectul „Studiul vinurilor din România din punctul de vedere economic şi al compositiunii lor chimice“. Terminul 1 Septemvre 1902.

XVII. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1903* celei mai bune scrierĭ asupra subiectului „Alcoolismul în România“. Terminul 1 Septemvre 1902.

XVIII. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1903* celei mai bune lucrărĭ despre „Espunerea finanţelor statului român dela 1859 până la 1902, cu o introducere asupra finanţelor Domniilor Regulamentare“. Terminul 1 Septemvre 1902.

XIX. *Premiul Alexandru Ioan Cuza*, de 10.000 Lei, dimpreună cu procentele acestei sume dela 1891 până la acordarea premiului, se va decerne în sesiunea generală din anul *1904* celei mai bune lucrări despre „Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor“. Terminul 1 Septemvre 1903.

XX. *Premiul Statului Eliade-Rădulescu* de 5.000 Lei se va decerne în sesiunea generală din anul *1904* celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra subiectului „Epoca lui Matei Basarab şi Vasile Lupu“. Terminul 1 Septemvre 1903.

XXI. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1904* celei mai bune lucrărĭ scrise asupra subiectului „Istoria poesiei lirice la Românĭ până la Alexandri“. Terminul 1 Septemvre 1903.

XXII *Premiul Alexandru Bodescu*, de 1.500 Lei, dimpreună cu 1.000 Lei dăruiţĭ de d-l Ioan Kalinderu, se va decerne în sesiunea generală din anul *1904* celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra următorului subiect: „Monografia economică, statistică şi socială a unei comune rurale din România şi a unei comune rurale româneści de peste graniţă. Monografia situaţiunii economice a câte trei familii de ţĕran, fruntaş, mijlocaş, şi codaş, luate din cele douĕ comune, în total 6 familii“. Terminul 1 Septemvre 1903.

XXIII. *Premiul Statului Lazăr*, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1905* celei mai bune lucrărĭ scrise în limba română asupra subiectului „Starea economică şi socială a României actuale“ Terminul 1 Septemvre 1904.

XXIV. *Premiul Adamachi*, de 5.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1905* asupra următorului subiect: „*Poporul Român din Ungaria şi Transilvania de la începutul secolului XVIII încoce*“. Terminul la 1 Septemvre 1904.

XXV. *Premiul Neuschotz*, de 2.000 Lei, se va decerne în sesiunea generală din anul *1905* celei mai bune lucrărĭ despre „Istoria vămilor în România dela început până în ḑilele nóstre“. Terminul la 1 Septemvre 1904.

XXVI. *Premiul Princesa Alina Ştirbei* se va decerne în sesiunea generală din anul *1906* pentru cea mai bună scriere în limba română despre: „Istoria României dela fundarea Daciei până la finele secolului present, pentru usul şi întărirea simţĕmintelor patriotice ale tuturor cetăţenilor“. Terminul 1 Septemvre 1905.

XXVII. *Premiul Princesa Alina Ştirbei* se va decerne în sesiunea generală din anul *1910* pentru cea mai bună: „Carte de lectură pentru scólele secundare“.

Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprind premiul autorului şi cheltuelile de tipărirea scrierii (de minimum 30 cóle de tipar garmond) în 1.000 esemplare, din carĭ 800 ale autorului şi 200 ale Academiei Terminul 1 Septemvre 1909.

* * *

Notă. — Manuscriptele lucrărilor puse la concursurile premielor de sub N-rii VII—XXVII se vor presenta anonime, purtând o devisă, care va fi reprodusă pe un plic sigilat, cuprinḑĕnd numele concurentului. Academia îşĭ reservă dreptul de a tipări în publicaţiunile sale lucrările, ce se vor premia. Premiile se vor da autorilor numai după tipărirea lucrărilor premiate. Concurenţii sunt obligaţĭ a arăta tot-déuna în scris pentru care anume premiu presintă lucrările la concurs.

ULTIME SCIRI.

Pretoria, 23 Maiŭ. Preşedintele *Krüger* a declarat, că Burii vor continua rĕsboiul până la cel din urmă om.

Londra, 23 Maiŭ. Generalul *Buller* a dat un ordin pe armată, în care spune, că din Transvaal a năvălit în Oranje o armată bură şi *a ocupat* Laingsneck.

Londra, 23 Maiŭ. Se desminte scirea despre trecerea Englesilor peste rîul Vaal; 7000 de Burĭ, sub conducerea lui Steyn şi Borha pregătesc o seriósă resistenţă. Ei au concentrat trupe la Venterskop.

DIVERSE.

Paviliónele japonese la Exposiţia din Paris. In strada naţionalităţilor, precum şi pe dealul Trocadero, s'au făcut mai multe inaugurărĭ. Cea mai frequentată şi veselă inaugurare a fost aceea a celor patru paviliónе ale Japoniei din parcul Trocadero.

Cel mai mare din ele póte fi numit cu drept cuvênt un palat. Un palat, clădit în stilul japonez, a cărui sală festivă, bogat decorată cu stâlpĭ de lemn văpsite şi poleite, conţine o colecţiă din cele mai rarĭ opurĭ măestre în arta japoneză. O mare parte din ele sunt proprietatea împĕratului, parte a museelor şi templelor.

In parterul acestui palat sĕ află espuse obiecte de artă din bronz şi lemn, ér în etagiul acestui palat clădit în stilul Templului Buddha, este espusă o colecţie incomparabilă a picturei japoneze din secolul XII şi XVII şi diferitele panourĭ a marilor măeştri din acele epoce.

Acum, închipuiţi-vĕ lângă acest palat, încunjurat de o mulţime de lume elegantă, un chiosc de ceai cu mai multe verande, ér dincolo de el încă alte douĕ paviliónе pe a căror faţade şi sub umbra înalţilor şi stufoşilor pomĭ, se întind o mulţime de lampióne în diferite colorĭ, ér între ele se zăresce oglinda verḑue a unui lac mic, care este împresurat cu cele mai alese florĭ mirositóre şi ve veţĭ puté face o ideiă despre cadrul, în care Japonesii îşĭ serbéză festivitatea lor în grădină.

In chioscul de ceaiu, ne serveau nisce fice ale Japoniei, micĭ, drăguţe şi sprintene un ciaiu admirabil al cărui buchet te îmbată cu mirosul sĕu; alăturĭ însĕ o altă beutură, încă necunoscută în Europa şi aşa numită *Saché* (vin de orez); tot ast-fel serveau aceste Maîtres d'hôtel în prăvăliile prefăcute în o mulţime de bufeturĭ, îngheţată de fructe şi şampaniă francesă.

Peste 2.000 de persóne au asistat la deschiderea acestor paviliónе japoneze; publicul a fost delectat şi mai mult de către o orchestă naţională japoneză, care cântà sus pe terasa unui chiosc.

O statistică parfumată. In Europa se cultivă actualmente 4300 specii de florĭ, dintre carĭ numai 420 au un parfum plăcut. Cele mai mirositóre florĭ sunt acele cu petalele albe şi crême; din 1124 soiurĭ de acestea, 187 mirósă plăcut; urméză apoi florile galbene, cu 77 soiurĭ din 951; cele roşii cu 64 din 823, cele albastre cu 34 din 594 şi cele viorii cu 13 soiurĭ parfumate, din 308. Din cele 3800, carĭ rĕmân, sunt 1500 carĭ au miros neplăcut şi 2300 carĭ nu au nicĭ un parfum.

---

koff, a lăsat sĕ fiă servite la desert briliante. Biblioteca sa era compusă din cărţĭ în folio, quart şi octav, a căror foi erau tóte — bancnote.

Ca şi odinióră Mencicoff, favoritul primei Catarine, Potemkin avea o curte mai mândră, decât cea a Ţarinei. Nu se póte descrie pompa şi strălucirea festivităţilor şi balurilor, ce le da şi carĭ înghiţiau milióne. Décă Suvorov jertfea sute de mii de fii ai ţĕrii pentru onórea şi gloria ei, Potemkin îi jertfia numai spre a-şĭ satisface ambiţiunea. Ca sĕ aducă pentru amoreză pepenĭ séu florĭ, nu-i păsa nicĭ de călăreţii, nicĭ de caii, cărora le poruncea sĕ alerge după ele. In ţĕrĭ depărtate, chiar şi la Paris, trimetea ómenĭ, ca sĕ aducă nimicurĭ pentru metresele lui. Suvorov era un soldat modest. In rĕsboiŭ o natură tare, nepretenţiósă; Potemkin nu pleca nicĭodată în rĕsboiŭ, fără de a duce cu sine şi plăcerile sale. Curtea sa femeiéscă îl însoţea în bătălii. Suvorov îngrijea în câmp mai întâiŭ de aprovisionarea soldaţilor sĕi, ér Potemkin se îngrijea mai întâiŭ de a-şĭ aşeḑa magazinele de mărfurĭ, ce aveau de scop a satisface plăcerile amorezelor sale. Aşa a făcut şi cu ocasiunea asedierei Oceacovului*).

Şi Potemkin a fost un om estraordinar: dér el a putut sĕ jóce rolurĭ numai în Rusia şi numai în Rusia Catarinei II, — Suvorov însĕ ar fi ajuns şi ar fi rĕmas pretutindenĭ marele bărbat. Lângă pofta de risipă a lui Potemkin rânjea avariţia; Suvorov era desinteresat. Zeume ḑise de Suvorov, după impresiunile sale personale: „El a fost un om fórte cinstit, n'a fost tiran, ci un model de umanitate...“ El a vĕrsat şiróie de sânge, dér era îndreptăţit sĕ ḑică şi acésta: „Iubesc pe de-aprópele meu, n'am nenorocit pe nimenĭ în viaţa mea, n'am subscris nicĭ o sentinţă de mórte. Am fost mic, am fost mare. La fluxul şi refluxul norocului am fost cu credinţă în Dumneḑeu şi am rĕmas neclintit“.

(Va urma.)

*) In foiletonul din Nr. trecut, colóna 2, rĕndul 11, în loc de cucerirea Oceanului, este a se ceti cucerirea *Oceacovului*.

Dela „Tipografia A. Mureşianu" din Braşov.

se pot procura următórele cărţĭ:

Pentru comercianţĭ funcţionarĭ şi toţĭ ómenii de afacerĭ, precum şi studenţĭ putem recomanda următórele cărţĭ:

Manul de dreptul cambial, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la şcóla română gr. or. din Braşov. Cartea e tipărită pe spesele „Albinei" şi e menită a face marĭ servicii tuturor, carĭ au afacerĭ cu cambii poliţe). Preţul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr).

Idei fundamentale în economia politică. D-l *Ioan Socaciu*, vechiŭ profesor la scólele comerciale române din loc. a scos de sub tipar o nouă broşură sub titlul de mai sus, fiind adausă în partea a doua şi o *nouă teoria sociologică*, care conţine lucrurĭ de interes scienţific deosebit mai ales pentru specialiştĭ. A cunósce ideile fundamentale ale economiei politice este fară îndoélă de mare interes pentru orĭ care cetitor inteligent. Preţul e 65 cr.

„Curs complet de corespondenţa comercială", de *I. C. Panţu*. Conţine modele de circulare, scrisorĭ de informaţiunĭ, recomandaţiunĭ şi acreditive; scrisorĭ în comerciul cu mărfurĭ, comisiune şi spediţiune; cestiunĭ cambiale, afacerĭ cu efecte, monede şi cupóne etc. Preţul 1 fl. 60 cr.

Un capitol din ***Contabilitatea duplă*** de *I. C. Panţu*, prof. la şcóla comercială superióră din loc. Tractéză principiile contabilităţii duple ilustrate cu diferite esemple, pe carĭ studiindu-le cu atenţiune, póte orĭ şi cine sĕ înveţe contabilitatea, adecă ţinerea socotelelor în economia proprie şi în afacerile comerciale. Preţul 50 cr. + 5 cr. porto.

Procent, Promil, Interese şi Teoria conturilor curente de *I. C. Panţu*. Arată calcularea intereselor pe anĭ, pe lunĭ şi pe dile într'un mod practic; sunt mai multe esemple esplicate amĕnunţit, aşa ca sĕ fie înţelese de orĭ şi cine; de-asemenea modul de calculare al intereselor la băncĭ şi teoria conturilor curente. Preţul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Al doilea capitol din contabilitatea duplă, de *I. C. Panţu*. Acésta nouă broşură conţine: *afacerile de credit cambial şi afacerile de bancă.*

La creditul cambial s'a întrodus o afacere de patru lunĭ, trecută în registrele principale şi auxiliare după metodul usitat la noi, precum şi după metodul numit frances, întocmai aşa, după cum se întrebuinţéză în practică, arătându-se încheerile lunare şi încheerea anuală.

La afacerile de bancă, după o împărţélă sistematică a afacerilor, s'a esplicat scontul de cambii şi reescontul, afacerĭ cu monete, avansurĭ pe efecte publice (lombard); împrumuturĭ pe alte gagiurĭ (marfă etc.) şi depunerile spre fructificare. Esplicările s'au făcut la singuratice casurĭ şi apoi s'au combinat la micĭ afacerĭ, carĭ duréză trei şi şése lunĭ, arătându-se încheerea într'un Maestru tabelar şi la urmă arătându-se trecerile, aşa după cum se întêmplă în practică, în registre principale şi auxiliare.

Preţul este 2 coróne + 10 banĭ porto. De vêndare în Braşov: la Tipografia „A. Mureşianu" şi la Libraria N. Ciurcu. In Sibiiu: la Libraria archidiecesană. — Atragem atenţiunea publicului nostru, îndeosebĭ a celor ce se ocupă cu afacerĭ comerciale, precum şi a membrilor din direcţiunile băncilor nóstre şi a funcţionarilor acesora, asupra acestei lucrărĭ de neapĕrată ttrebuinţă.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Maiu 1900.

Renta ung. de aur 4%	114.75
Renta de coróne ung. 4%	91.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	120.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	115.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.35
Bonurĭ rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	1 8.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	138.25
Renta de argint austr.	97.40
Renta de hârtie austr.	97.—
Renta de aur austr.	114.80
Losurĭ din 1860.	135.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.77
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	722.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	717.—
Napoleondorĭ	19.27
Mărcĭ imperiale	118.25
London vista	242.40
Paris vista	96.27½
Rente de coróne austr. 4%	96.35
Note italiene	90.40

Cursul pieţei Braşov.

Din 24 Maiu 1900.

Bancnota rom.	Cump. 19.02	Vênd.	19.04
Argint român.	Cump. 18.80	Vênd.	18.84
Napoleond'orĭ.	Cump. 19.24	Vênd.	19.28
Galbenĭ	Cump. 11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump. 127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump. 58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump. 10.72	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vênd.	101.—

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Brassóvármegye főispánjától.

382—1900 szám.

Pályázati hirdetmény.

Brassó vármegye törvényhatóságnál üresedésben levő egy évi 1600 korona fizetés és 400 korona lakberrel dijazot vármegyei alszámvevői, egy évi 1000 korona fizetéssel és 400 korona uti átalánnyal ellátott vármegyei állatorvosi, végül egy évi 1000 korona fizetés és 120 korona lakbérrel javadalmazatt közigazgatási gyakornoki állásra pályázatot nyitok, s felhivom mindazokat, a kik ezen állásokra pályázni kivánnak, hogy az 1893 évi I. t.-cz. 1. § n előirt általános kellékeken kivül az alszámvevői állásra nézve az 1883 évi I. t. cz. 17 § ában, az állatorvosi állásra nézve az 1888 évi VII. t. cz. 133 §-ában és a közigazgatási gyakornoki álásra nézve az 1883 évi I. t. cz. 5 § VIII pontjában előirt minősitésüket igazoló okmányokkal fölszerelt kérvényeiket folyó évi Junius hó 10-éig hozzám terjesszekbe, később érkező kérvényeket figyelembe nem fogok venni.

Brassó 1900 évi május hó 17-én.

Maurer Mihály s. k., főispán.

971,1—2.

Sz **588**—1900 tlkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék, mint tlknyvi hatóság, közhirré teszi, hogy Mateiu Ekaterina végrehajtatónak Lăcătus Banu es neje Maria végrehajtást szenvedők elleni 22 frt. tőke-követelés es járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbiróság) területén lévő Botfalva község határán fekvő a I. a botfalvi 765. sz. tjkvben foglalt 748 hrsz. fekvőre 1 frtban. II. a botfalvi 1459. tljkvben 737/1 hrsz. ingatlanra 400 frtban már ezennel megállapitott kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1900. évi junius hó 20-ik napján d. e. 9 órakor** a botfalvi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t- cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1900 évi január hó 31-én.

A kir. törvényszék, mint tlkvi hatóság.

965.1—1

TIPOGRAFIA A. Mureşianu

Braşov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provĕdut cu cele mai bune mijlóce tehnice şi fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în posiţiune de a puté esecuta **orĭ-ce comande** cu promptitudine şi acurateţă, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ŞI COLORI.

CĂRŢĬ DE SCIINŢĂ,
LITERATURĂ ŞI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE NUNTĂ
DUPĂ DORINŢĂ ŞI ÎN COLORI.

ANUNŢURĬ.

REGISTRE şi IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciurĭ.

BILANŢURĬ.

Compturĭ, Adrese,
Circulare, Scrisorĭ.
Couverte, în tólă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURĬ şi RESTAURANTE.

PREŢURĬ-CURENTE ŞI DIVERSE

BILETE DE INMORMÊNTARI.

Comandele eventuale se primesc **în biuroul tipografiei, Braşov Têrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiul I**, către stradă. — **Preţurile moderate.** — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşov.

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1900.

Plecarea trenurilor din Braşov

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·8 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 7·48 min. séra.
IV. Tr. acc. la óra 10·26 min. séra. (Arad)

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Trenul mixt la órele 11 a. m.
III. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
IV. Tr. acc. la óra 5·14 m. dim. (dela Arad).

Dela Braşov la Kezdi Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad, Ciuc-Szereda, la óra 3·20 min. nóptea.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 m. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Szereda).

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 9·2 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.
III. Tr. mixt, la óra 9·30 min. séra.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 8 50 min. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3 15 min. p. m.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tr. acc. peste Arad la óra 5·7 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 8 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 10·25 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I Trenul mixt, la óra 6.58 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
II. Trenul accel. la óra 2·18 min. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 9 27 min. p. m. (din Maiu 15 — 15 Sept.)
IV. Trenul acelerat, la óra 10·14 m. séra.
V. Tren de pers. la óra 2.10 min. p. m. (din 1 Iulie, Joia şi în tóte sĕrbătorile).

Dela Kezdi-Oşorheiu la Braşov:

I. Trenul de persóne la óra 8·25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭ, Ciuc-Sereda şi Ciuc-Gyimes).
II. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt, la óra 6·48 m. séra (are legătură cu Ciuc-Sereda).
IV. Tr. mixt, la óra 10·4 m. séra (dela Sf. George, în Iul. 1 15 Sept. în tóte sĕrbătorile).

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu).

I. Trenul mixt la óra 7·2 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Tr. mixt la óra 8·18 min. séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
III. Trenul de pers. la óra 1·51 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·48 min. séra
V. Tr. mixt la óra 10·04 min. séra. (din Palanca dela Iul. 1 — 15 Sept în tóte sĕrbătorile).

A V I S.

Prenumeraţiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face şi reînoi ori şi când dela 1-ma şi 15 a fiă-carei luni.

Domnii abonaţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit şi sĕ arate şi posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans."

Tipografia A. Mureşianu, Braşov.